

Số: 08/2022/QĐST-DS

Tp Hải Dương, ngày 08 tháng 9 năm 2022.

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẢI DƯƠNG, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán-Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Xuân Hiền.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Quỳnh Anh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Thu Thanh – Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 9 năm 2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 08/2022/TLST-DS ngày 18 tháng 7 năm 2022 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 28/2022/QĐST-DS ngày 30 tháng 8 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Đinh Văn T - sinh năm 1958; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương (có đơn đề nghị vắng mặt – vắng mặt tại phiên họp).

- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Bà Đinh Thị V – sinh năm 1958; HKTT và cư trú: T, xã T, huyện C, tỉnh Hải Dương.

+ Bà Đinh Thị D - sinh năm 1962; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Chị Đinh Thị P - sinh năm 1984; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Chị Đinh Thị N - sinh năm 1986; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Chị Đinh Thị Huyền L - sinh năm 1988; HKTT và cư trú: xã V, huyện T, tỉnh Phú Thọ.

+ Anh Đinh Văn H - sinh năm 1990; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương.

+ Ông Đinh Văn V - sinh năm 1964; HKTT và cư trú: Số 2/16 T, Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Ông Đinh Văn X - sinh năm 1966; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Bà Đinh Thị K - sinh năm 1968; HKTT và cư trú: Số 7/6 N, phường B, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Bà Đinh Thị M - sinh năm 1970; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Ông Đinh Văn D - sinh năm 1972; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

+ Ông Đinh Văn G - sinh năm 1974; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương.

(Toàn bộ người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ủy quyền cho ông T - vắng mặt tại phiên họp).

- Người đại diện theo ủy quyền của những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Ông Đinh Văn T - sinh năm 1958; HKTT và cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương (có đơn đề nghị vắng mặt – vắng mặt tại phiên họp).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Cụ Vũ Thị H, sinh năm 1933 có bố đẻ là cụ Vũ Văn T và mẹ đẻ là cụ Vũ Thị Ng (cụ Th và cụ Ng đã chết từ lâu, không đăng ký khai tử nhưng hiện còn phần mộ tại Đống Mả Hàn, phường C). Cụ H có chồng là cụ Đinh Văn C, sinh năm 1935 và chết năm 2006. Cụ H và cụ C sinh được 9 người con gồm: Bà Đinh Thị V; ông Đinh Văn T; ông Đinh Văn A (đã chết năm 2016); ông Đinh Văn V; ông Đinh Văn X; bà Đinh Thị K; bà Đinh Thị M; ông Đinh Văn D và ông Đinh Văn G.

Từ nhỏ cho đến năm 2012 cụ H là người khỏe mạnh bình thường và hoàn toàn không có biểu hiện về bệnh tâm thần, bản thân gia đình từ trước đến nay về bên nội, bên ngoại của cụ H cũng không có ai mắc bệnh về tâm thần. Từ những năm 2013, cụ H do tuổi cao nên có biểu hiện mất trí nhớ, do là người già nên gia đình không đưa cụ H đi khám và cũng không điều trị ở bất cứ bệnh viện nào, cũng không lấy thuốc điều trị tâm thần tại cộng đồng. Hiện tại, do ngày càng cao tuổi nên bệnh tiến triển nặng dẫn tới cụ H không còn nhận thức, không nhận biết được người thân, không tự vận động, đi lại được, mọi sinh hoạt cá nhân từ việc nhỏ nhất đều phụ thuộc người giúp đỡ. Ngày 28/6/2022, gia đình có đưa cụ H đến Bệnh viện đa khoa Hoà Bình chụp cộng hưởng từ sọ não được kết luận: Hình ảnh thoái hoá myelin C trắng trên lều (Fazekas 3). Teo não tuổi già. Nốt đám rối mạch thân não thất bên hai bên (TD Choroid plexus xanthogranuloma). Dày niêm mạc xoang hàm, sàng hai bên. Tự dịch trong các thông bào chũm trái.

Nhằm đảm bảo có người giám hộ, đại diện cho cụ H để thực hiện quyền và nghĩa vụ đối với quyền lợi dân sự của cụ H theo quy định của pháp luật. Sau khi gia đình thống nhất, ông Đinh Văn T đề nghị Tòa án xem xét giải quyết tuyên bố cụ H là người mất năng lực hành vi dân sự để ông T đề nghị UBND cấp xã, phường nơi cụ H cư trú cử người giám hộ cho cụ H. Trường hợp cụ H chỉ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì đề nghị Tòa án chỉ định ông T là người giám hộ cho cụ H theo quy định của pháp luật.

Sau khi nhận được Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự và giấy triệu tập đến tham gia phiên họp. Vì lý do công việc riêng của gia đình nên ông T có đơn xin vắng mặt tại phiên họp, ông T thể hiện quan điểm vẫn đồng ý là người nhận ủy quyền từ những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan; ông T vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ Vũ Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự theo Kết luận giám định của Viện pháp y tâm thần Trung ương để có căn cứ đề nghị chính quyền địa phương nơi cụ H cư trú cử người đại diện, giám hộ cho cụ Vũ Thị H theo quy định.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự đã đảm bảo đúng theo quy định của pháp luật. Về đường lối giải quyết, Viện kiểm sát đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Đinh Văn T tuyên bố cụ Vũ Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương nhận định:

[1] Về thủ tục giải quyết vắng mặt người yêu cầu: Người yêu cầu ông Đinh Văn T đã được Tòa án triệu tập hợp lệ. Ông Đinh Văn T đã có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp vì lý do công việc là lý do chính đáng. Do vậy, Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt người yêu cầu là phù hợp với quy định tại Khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về xác định nội dung yêu cầu phải giải quyết:

Người yêu cầu ông Đinh Văn T yêu cầu Tòa án tuyên bố mẹ đẻ ông là cụ Vũ Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự hoặc là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương đã thụ lý yêu cầu của ông Đinh Văn T là phù hợp với quy định tại Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự. Sau khi biết nội dung kết luận giám định, ông Đinh Văn T yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ Vũ Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự nên yêu cầu phải giải quyết là tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về căn cứ chấp nhận yêu cầu đề nghị tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của người yêu cầu:

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 195/KLGD ngày 15/8/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: Tại thời điểm giám định, đối tượng Vũ Thị H có bệnh Mất trí trong bệnh Alzheimer. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F00. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, ông Đinh Văn T yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ Vũ Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự phù hợp với Kết luận giám định sức khỏe tâm thần của Viện pháp y tâm thần Trung ương, phù hợp với nhân thân và tình trạng thực tế của cụ Vũ Thị H tại thời điểm giám định là có căn cứ cần được chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí giám định:

Ông Đinh Văn T là người cao tuổi và đã có đơn đề nghị nên được miễn toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật; ông Đinh Văn T tự nguyện chi trả toàn bộ chi phí giám định (*đã thanh toán xong*) và không có đề nghị gì về chi phí giám định nên không đặt ra giải quyết.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các Điều 367, 369, 370 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; các Điều 22, 46 của Bộ luật Dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH 13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu là ông Đinh Văn T.

1. Tuyên bố: Cụ Vũ Thị H, sinh năm 1933; nơi đăng ký cư trú: Khu X, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương là người mất năng lực hành vi dân sự (*mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*).

2. Người yêu cầu ông Đinh Văn T là người cao tuổi nên được miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Người yêu cầu ông Đinh Văn T có quyền kháng cáo quyết định này (*bao gồm cả kháng cáo thay những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan do ông T đã được ủy quyền*) trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định. Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hải Dương có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND thành phố Hải Dương;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu VP.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Lê Xuân Hiền